

Ög 186. Frackstad, nu vid Lunnevad, Sjögestads sn.

Pl. 104.

Litteratur: N1945. Skrivelser mellan Riksantikvarien och Per Söderbäck, Lunnevads folkhögskola, 5/2 1931, 28/2 1931, dnr 665/31 och 10/2 1932, dnr 1277/31 (ATA); Skrivelser mellan Riksantikvarien och Thord Lindell 7/4 1943, 11/8 1943, 25/8 1943, 28/2 1945, dnr 1655/43 (ATA) och 27/3 1946, dnr 2080/46 (ATA); A. Nordén, Rapport till Riksantikvarien om runstensundersökningarna sommaren 1945, med förslag till åtgärder beträffande runstenar, 6/10 1945, dnr 4207/45 (ATA); Thord Lindell, Sjögestads socken, i Sveriges bebyggelse, landsbygden, Östergötlands län bd I, (1946), s. 448.

Äldre avbildningar: T. Lindell, Foton 1944, dnr 2080/46 (ATA).

Efter ombyggnaden av Lunnevads folkhögskola på 1930-talet är runstenen från Frackstad nu rest i en gräsmatta på skolgården. Ursprungligen stod den mitt på ett gärde strax söder om ån på gränsen mellan Sjögestad och Vikingstads socknar, mitt emot Alorps ägor (på nordsidan av ån) och Gustads ägor.

Ristningen är omsorgsfullt utförd och välbevarad.

Inskrift:²⁹

× kut × raisti × afti × skara × sun sin × anun × hiu · siþu
 5 10 15 20 25 30 35

»Göt(?) reste (stenen) efter Skåre, sin son. Anund högg sidan.»

³⁰Man kunde frestas att sätta faderns namn **kut** i förbindelse med namnet på den gård Gustad i Vikingstads socken, i vars omedelbara närhet stenen ursprungligen stod rest. I de äldre skrivningarna³¹ av detta bynamn överväga emellertid i så utpräglad grad former med en förled *gudhhaug*, att det icke är möjligt att sätta bynamnet i direkt samband med runstensens namn. Sätillvida som bynamnet vittnar om att ett mansnamn motsvarande fsv. *Gudh*

Fig. 204. Ög 186. Frackstad, nu vid Lunnevad, Sjögestads sn. Se sid. XI i inledningen. Foto T. Lindell 1943, dnr 2080/46. (ATA).

Plansch 104a. Ög 186. Frackstad, nu vid Lunnevad, Sjögestads sn. Foto Nordén 1945. [Jansson skriver 1947: Kraft. retusch]

²⁹ Jansson skriver i PM 1947: »R[uninskr]. och ö[vers]. bort. Dessutom hela det oriktiga sista stycket.»

³⁰ Wessén skriver i marginalen: »Helst: låt hela stycket utgå. Åtminstone senare delen.» Huvuddelen av den senare delen, av Nordén skriven för hand, är i utgåvan satt i mindre stil.

³¹ [Nordéns fotnot] Namnet skrives in *gudhinxstathum* 1347 orig., i *gopstapum* 1361 orig., *Gudhustada* 1406 orig., i *Gudhingxstathom*, *Gudhinstadhe* 1420 orig., i *Gudingstathom* 1420 orig., i *Gudhinxstadum* 1436 orig., *hi gostadhum* 1448 RAP, i *gwdinstadhæ* 1495 RAP, *gudesta* jþ 1554. Endast medelbart kan detta bynamn härledes ur något av de fsv. mansnamnen *Gudh*, *Gudhe*, *Gudhir*. Skulle runstensens namn motsvara detta fsv. *Gudh*, blir skrivningen med -t påfallande.

verkligen kan ha tillhört bygdens namnskick, har bynamnet emellertid intresse för tolkningen av runstenens mansnamn.³² — Namnet Skari förekommer på den sörmländska stenen Sö 217 Berga, Sorunda sn.

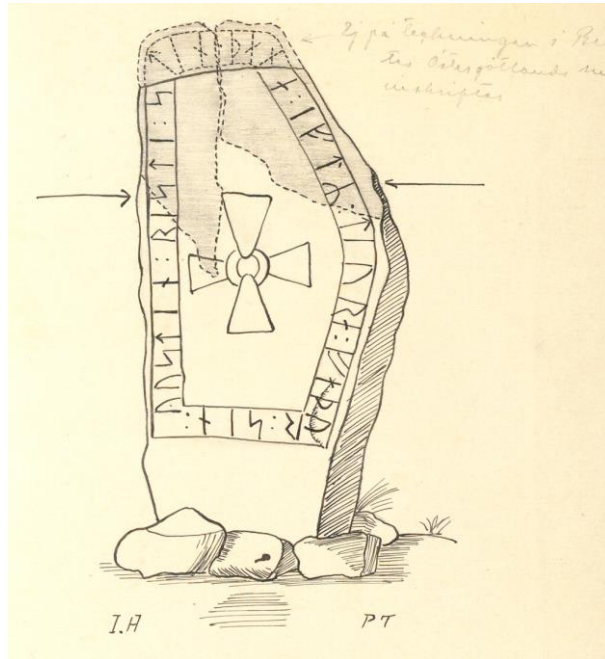

Fig. 205. Ög 187. Hackstad, nu vid Lunnevad, Sjögestads sn. Per Söderbäck efter B 868. Vid toppartiet står: »Ej på teckningen i Brates Östergötlands runinskrifter», dnr 1277/31 (ATA).

Fig. 206. Ög 187. Hackstad, nu vid Lunnevad, Sjögestads sn. Foto Per Söderbäck 1931, dnr 1277/31 (ATA).

³² Wessén skriver i marginalen: Obegripligt. Det står ju *kut* icke *kup*

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.